

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 15 września 2017 r.

NK-N.40.113.2017.GD1

Szanowni Państwo
**Wójtowie, Burmistrzowie,
Prezydenci Miast i Gmin
Województwa Dolnośląskiego**

W dniu 1 kwietnia 2016 r. uchwalono ustawę o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 744 ze zm.) – dalej jako: „ustawa”, która weszła w życie 2 września 2016 r.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy, nazwy ulic nadawane przez jednostki samorządu terytorialnego nie mogą upamiętniać osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących komunizm lub inny ustrój totalitarny, ani w inny sposób takiego ustroju propagować. W związku z powyższym, ustawodawca - w art. 6 ust. 1 ustawy - nałożył na właściwe organy jednostek samorządu gminnego obowiązek zmiany obowiązujących w dniu wejścia w życie ustawy nazwy ulic, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, **w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie**. Tym samym, samorzady **w terminie do 2 września 2017 r.** miały możliwość, w ramach przysługujących im kompetencji wynikających z art. 6 ustawy, do dokonania stosownej zmiany nazw ulic na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego.

Wojewoda Dolnośląski, jako organ nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego, przez ostatni rok na bieżąco monitorował postępy działań samorządów w powyższym zakresie. W zdecydowanej większości samorzady wykonały ciążący na nich obowiązek i wyeliminowały z przestrzeni publicznej nazwy ulic związane z osobami, organizacjami, wydarzeniami lub datami symbolizującymi komunizm lub inny ustrój totalitarny.

Jednocześnie należy wskazać, że kompetencja samorządów wynikająca z art. 6 ustawy do zmiany obowiązujących nazw ulic niezgodnych z ustawą została przez ustawodawcę ograniczona czasowo, a więc do dnia 2 września 2017 r. **Termin ten należy rozpatrywać jako termin zawity, a więc nieprzekraczalny. Zatem w myśl ustawy, po 2 września 2017 r. jednostka samorządu terytorialnego nie może już dokonać zmiany nazwy ulicy na podstawie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.**

Bezpośrednią konsekwencją powyższego jest zaktualizowanie się kompetencji wojewody określonej w art. 6 ust. 3 ustawy, zgodnie z którym w przypadku niewykonania obowiązku przez jednostkę samorządu terytorialnego, wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy, w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin na dokonanie zmiany przez samorząd. **Termin wyznaczony przez ustawodawcę upływa zatem z dniem 2 grudnia 2017 r. Tym samym, w okresie od dnia 3 września do dnia 2 grudnia 2017 r. już tylko Wojewoda może dokonać zmiany nazw ulic na podstawie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w drodze zarządzenia zastępczego.** Nie wyklucza to oczywiście możliwości skorzystania przez samorząd z ogólnej kompetencji do nadawania i zmiany nazw ulic wynikającej z art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.).

W tym kontekście wymaga zauważenia, że powyższe ma istotne znaczenie ze względu na treść art. 5 ustawy, który stanowi, że pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy są wolne od opłat. Ponadto, zmiana nazwy dokonana na podstawie ustawy nie ma wpływu na ważność dokumentów zawierających nazwę dotychczasową.

Zatem jedynie zmiana nazwy ulicy dokonana przez samorząd w ramach przysługującej mu kompetencji do dnia 2 września 2017 r. oraz przez Wojewodę w drodze zarządzenia zastępczego pozwala na zastosowanie art. 5 ustawy.

Z poważaniem

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Małgorzata Hasiewicz

DYREKTOR WYDZIAŁU

Nadzoru i Kontroli

/dokument podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym/